



Başarılı Kapanış: 5. TOS+H Expo, Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliği Alanındaki Lider Konumunu Pekiştiriyor



Düsseldorf, 27 Mayıs 2024 – 2 - 4 Mayıs 2024 tarihleri arasında İstanbul’da beşinci kez düzenlenen TOS+H Expo tam anlamıyla bir başarıydı. Üç gün süren etkinlikte 19 ülkeden 163 katılımcı, kişisel koruyucu ekipmanlar (KKD), akıllı giysiler, yapay zekâ tabanlı sağlık koçları ve sanal gerçeklik uygulamaları gibi iş sağlığı ve güvenliği alanında yenilikçi ürün ve teknolojileri tanıttı. 53 ülkeden 4.143 fuar ziyaretçisi, yoğun uluslararası ilginin ve fuarın bölgede artan öneminin altını çizmiş oldu.

TOS+H Expo 2024, **İstanbul Sanayi Odası** Başkan Yardımcısı ve eş zamanlı İş Sağlığı ve Güvenliği Sempozyumu’nun organizatörü **Sadık Ayhan Saruhan**, Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Genel Müdür Yardımcıları Eylül Aydın Kutlu ve Muhammet Kamil Işık ile Messe Düsseldorf Üst Düzey Yöneticisi Petra Cullmann tarafından açıldı.

İhtisas konularına yer veren sempozyum büyük ilgi gördü **İstanbul Sanayi Odası**’nın eş za-

manlı düzenlediği iş yerinde korunma ve sosyal güvenlik sempozyumunda 1.670’in üzerinde katılımcı yer aldı. 16 oturumda güvenlik ve iş kazalarının önlenmesi, şirket ve kurumlarda iş güvenliği uygulamaları ile deprem ve afet yardımı gibi önemli konular ele alındı.

Devlet ve sanayi el ele

Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı açılış töreninde yer almanın yanı sıra kendi standıyla da aktif olarak katılım sağladı. Bu durum Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği standartlarının giderek artan önemini gösteriyor.

„TOS+H Fuarı, yalnızca yenilikçi ürün ve teknolojilerin sunulduğu değil, aynı zamanda bölgesel uzmanlar ve uluslararası üreticiler arasındaki bilgi alışverişi kanalıyla iş güvenliği ve sağlığının korunması alanında ilerlemeyi yönlendirdiği vazgeçilmez bir platform olduğunu kanıtladı. İhtisas fuarı ve sempozyumun birleşimi, Türkiye’de daha güvenli bir çalışma dünyası için yeni standartların gelişt-

rilmesine belirleyici bir katkı sağlıyor” diye açıklıyor Petra Cullmann.

Katılımcıların açıklamaları memnuniyeti gösteriyor

„İlk kez katıldığımız TOS+H fuarının bizim için çok başarılı geçtiğine inanıyoruz. TOS+H fuarının bize katmış olduğu tecrübe ile önümüzdeki senelerdeki fuarlarda görüşmek dileğiyle” diye açıklıyor Fucan Personel Giyim ve İş Güvenliği firması Genel Müdürü Sedat Pekbaş.

Necati Gökhan Aslan: “MEKAP olarak TOS+H fuarına ikinci kez katılmak, firmamız için gerçekten harika bir deneyim oldu. Hem ziyaretçi profili hem de organizatör firmanın sağladığı hizmetler sayesinde verimli bir fuar geçirdik. Yenilikleri sektöre sunmanın heyecanıyla, ziyaretçilere yeni tasarımlarımızı tanıtarak ve sektöre yönelik çözümlerimizi sunarak etkileyici bir izlenim bırakabildiğimizi düşünüyoruz. TOS+H fuarının bize sağladığı platform ve destek için teşekkür ederiz. Gelecek TOS+H fuarı için şimdiden sabırsızlanıyoruz.”

* Veriler firmaların 2023 yılı göstergelerini yansıtmaktadır.

İSO 500 listesi ne diyor?



Ferdai Yıldırım / Editör

Temmuz ayının en önemli konusu kuşkusuz, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından açıklanan Türkiye'nin 500 büyük **sanayi** kuruluşu listesi... Temmuz-Ağustos ayları tatil/izin ayları olduğu için çalışmalar biraz daha yavaşlıyor. **İSO**'nun açıkladığı 500 listesinde firmaların sıralamasından ziyade başkanın vurguladığı konular daha önemli diye düşünüyorum.

"2023 yılında **İSO 500** ve genel olarak Türkiye **sanayi** sektörü, ihracat pazarlarındaki durgunluktan olumsuz etkilendi. Listede yer alan firmaların ihracatı 2022 yılına göre yüzde 2,9 düşüş ile 95,1 milyar dolara geriledi."

"2023'te **İSO 500**'ün faaliyet kârı yüzde 39,7 artarak 671 milyar liradan 937 milyar liraya çıktı. Buna karşılık faaliyet kârlılığı oranı, 0,3 puan düşüşle yüzde 12,8'den yüzde 12,5'e geriledi.

İSO 500'de vergi öncesi dönem kâr ve zarar büyüklüğüne göre 2022 yılında kâr eden kuruluş sayısı 442 iken, bu sayı 2023 yılında 404'e indi. Zarar eden kuruluş sayısı da 58'den 96'ya yükseldi."

"Finansman giderlerinin faaliyet karına oranı, 15,6 puan artışla yüzde 41,3'ten yüzde 56,9'a çıkmış durumda. Son 12 yıllık ortalamanın yüzde 57 olduğu düşünüldüğünde yıllardan beri hep işaret ettiğimiz üzere **sanayicinin** elde ettiği karın yarısından fazlasını finansman giderlerine ayırmaya devam ediyor."

Tabloya baktığımızda olumsuz öğeler daha fazla yer alıyor. Ancak yeni Ortodoks ekonomi politikaları umarım önümüzdeki yıl açıklanan liste için olumlu katkılar sağlar.

Ağustos sayımızda görüşmek dileğiyle...



ISO, "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2023" Araştırmasını Açıkladı

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu-2023'e ilişkin yaptığı açıklamada; güncel listeye baktığımızda **ISO 500'e** İstanbul dışından giren **sanayi** kuruluşlarımızın sayısının 349 olduğunu göreceğiz. Ve artık Kahramanmaraş'tan Gaziantep'e, Samsun'dan Denizli'ye, Kayseri'den Konya'ya kadar; geçen 50 yıl içinde "Türkiye'nin en büyük **sanayi** kuruluşlarının" ülkemizin dört bir yanında yükselmiş olmasından bizler de bugün kıvanç duyuyoruz.

Sanayimizin düşük, orta ve yüksek teknoloji ile bağıni en somut şekilde ortaya koyan verilerde son yıllarda genellikle durağan, değişmeyen bir seyir vardı. Fakat bu yıl **sanayimizde** orta-yüksek ve yüksek teknolojiye doğru olumlu bir kırılma yaşandığını görüyoruz. 2022 yılına göre 2023 yılında, yüksek ve orta-yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin yaratılan toplam katma değer içindeki payını 4 puan artırması **sanayimizin** teknolojik dönüşümü adına umut vericidir.

Öncelikle dış gelişmelere baktığımızda; 2023 yılında dünyada üretim ve ticaretin önemli ölçüde yavaşladığını ve büyümenin tarihsel ortalamalara göre zayıf kaldığını görüyoruz. Yıl boyunca jeopolitik gerilimlerin yüksek seyri, dünya ekonomisinde derinleşen teknolojik rekabet, artan korumacılık ve kutuplaşma eğilimleri büyümeyi baskıladı. Bu zayıflık dünya genelinde sektörel olarak **sanayi**yi, bölgesel olarak da Avrupa'yi olumsuz ayırdırdı.

Türkiye ekonomisi ve **sanayimiz**, başta Avrupa talebinin zayıflığı ve jeopolitik gerilimler olmak üzere tüm küresel faktörlerden etkilenirken, kendi içinde de önemli gelişmeler yaşadı. Hepimizi yasa boğan 6 Şubat Kahramanmaraş depremleri, yol açtığı insani kayıpların yanı sıra bölge ekonomisine de darbe vurdu. Bölgenin yeniden inşası önemli

bir kaynak gereksinimini ortaya çıkardı. Ekonomi politikalarına baktığımızda, hatırlayacağımız üzere yılın ilk yarısı boyunca büyüme önceliği korunarak enflasyon ve cari açık gibi kırılganlıkların geri planda kaldığı yaklaşım devam etti. Seçimlerden sonra, yani yılın ikinci yarısında ise büyük bir değişim yaşanarak enflasyonla mücadele merkezli bir normalleşme programı devreye alındı.

Öte yandan bu değişim süreci, **sanayimiz** açısından kaçınılmaz olarak daha sıkı finansman koşullarına ve daha zorlu bir iş yapma ortamına yol açtı. Bu bağlamda hem büyüme performansı hem de ekonomi politikaları açısından adeta "iki ayrı yıl" yaşandığını vurgulamamız gerekiyor.

Sonuç itibarıyla 2023 yılında ekonomik büyümemiz yüzde 4,5 büyümeyi başardı ise de bu büyümenin yapı olarak sağlıklı olduğunu söylememiz mümkün değil. **Sanayi** sektörümüz yüzde 0,8, imalat **sanayi** ise yüzde 1,6 büyüme ile genel ekonomik performansın gerisinde kaldı. İhracat ise Türkiye genelinde zayıf bir artış, **sanayi** sektöründe ise hafif bir düşüş kaydetti.

Buna ithalattaki sert artışın da eklenmesiyle dış talebin büyümeye katkısı negatif gerçekleşti. Dolayısıyla, 2023'ün **sanayi** sektörümüz için daha zorlu bir yıl olduğunu da söylememiz abartılı olmayacaktır. Nitekim **ISO 500** araştırmamızın 2023 sonuçları da **sanayimizin** içerisinde faaliyet gösterdiği bu ekonomik arka planı yansıtmaları bakımından oldukça değerli bulgular içeriyor.

Sonuçlara geçmeden önce son olarak önemli bir konuya daha dikkatinizi çekmek istiyorum. Bildiğiniz gibi yüksek enflasyon nedeniyle, 2023 yılında enflasyon muhasebesi uygulaması yıl sonrasından yeniden hayatımıza girdi. Az sonra detaylı şekilde göreceğimiz gibi;

parasal olmayan kıymetler üzerinde uygulanan enflasyon düzeltmesi, **ISO 500** firmalarının özkaynak ve aktif toplamı büyüklüklerini de önemli ölçüde etkilemiştir.

ISO 500'de üretimden satışlar 2023 yılında yüzde 42,1 oranında artarak 4 trilyon 485 milyar liradan 6 trilyon 375 milyar liraya çıktı.

Az önce de nedenlerine kısaca değindiğimiz gibi; 2021 ve 2022 yıllarına göre zayıf bir performansa işaret eden bu artışın 2022 yılının sonundan itibaren geliyor olduğunu tahmin etmek zor değildi.

Üretimden satışlarda büyüme bir önceki yıl yüzde 119 iken, 2023 yılında yüzde 42,1'e gerilemesinin nedenlerine baktığımızda, yavaşlayan küresel talep, 6 Şubat'ta ardı ardına yaşadığımız deprem felaketleri ve seçimler sonrasında ekonomi politikalarında yaşanan değişimin belirleyici rol oynadığını söyleyebiliriz.

Üretimden net satışlardaki asıl dramatik görüntüyü reel değişimlerde görmemiz mümkün. **ISO 500** Büyük kuruluşlarının üretimden satışlardaki reel değişimlerine baktığımızda şu sonuç dikkat çekiyor: 2023 verileri yıl sonu tüketici enflasyonu ile arındırıldığında, üretimden satışların 2022 yılına göre reel olarak yüzde 13,8 oranında gerilediği görülüyor. İhracat performansına baktığımızda, zorlu küresel rekabet koşullarının etkisiyle **ISO 500**'ün ihracatının 2022 yılına göre yüzde 2,9 düşüş ile 95,1 milyar dolara gerilediğini görüyoruz.

Hatırlayacak olursak, 2023 yılında zayıflayan küresel büyüme dinamiklerine rağmen ülkemizin ihracatı binde 5 oranında artarak 255,4 milyar dolara ulaşmıştı. Aynı yılda Türkiye **sanayi** ihracatı ise binde 2 düşüşle 245,6 milyar dolara gerilemişti.



Görüldüğü üzere 2023 yılında **İSO 500** ve genel olarak Türkiye **sanayi** sektörü, ihracat pazarlarındaki durgunluktan olumsuz etkilenmiş gözüküyor. Son olarak, **İSO 500**'deki vergi öncesi kar ve zarar toplamının yüzde 32,9 artarak 485 milyar liradan 645 milyar liraya yükseldiğini görüyoruz. Ancak satış karlılığı oranının 0,7 puan düşüşle yüzde 9,3'ten yüzde 8,6'ya inmesi dikkat çekiyor. Görüldüğü üzere tüm kar büyüklüklerindeki artışlar, 2023 yılı enflasyonunun altında kalmış bulunuyor ve bu da reel olarak gerilemeye işaret ediyor. **İSO 500** çalışmasında 2023 yılında üretimden satışlara göre en büyük kuruluşumuz 484 milyar liralık satışlarıyla Tüpraş oldu. Bu kuruluş uzun yıllardır sürdürdüğü liderliğini 2023 yılında da korudu.

Geçen yıl **İSO 500** araştırmamızı açıklarken, bazı parametrelerde görece iyi çıkan 2022 sonuçlarını, 2023 yılından beklememek gerektiğini ifade etmiş ve şunları söylemiştim: "Finansman giderlerinin faaliyet karına oranındaki görece iyileşmenin, ne kadar sürdürülebilir olduğunu gelecek yıl açıklayacağımız 2023 yılı **İSO 500** verilerinde daha net bir şekilde göreceğiz. 2022'de gereğinden fazla iyimser olan tablonun 2023'te aynı boyutta olmayacağını hepimiz kabul ediyoruz. İstikrarlı bir iyileşme ve sürdürülebilir finansman kalitesi her zaman bizim için en önemli öncelikler. Geçici ve belli

dönemlere bağlı iyileşmelerin de belli bir süre sonra tüm topluma ve en başta da **sanayicilere** fatura çıkardığını her zaman gördük. 2023'te de bunu görmeye başladığımızı şu anda rahatlıkla söyleyebilirim." ...Ve az önce sizlerle paylaştığımız **İSO 500**'ün tüm finansal göstergeleri; bu ifadelerin bir öngöründen çıkıp **sanayinin** 2023 yılındaki gerçekliğine dönüştüğünün resmi olarak görülmeli. 2022 yılında ekonomide rasyonaliteden kopuş ve ekonomik uygulamalardaki "gelgit"lerin ekonomimizde yarattığı tahribatı çok konuştuk. Bu nedenle burada bu konuya fazla değinmek istemiyorum. Fakat **İSO 500**'ün 2023 sonuçlarını bir anlamda "finansal istikrardan uzaklaşmanın ilk etkisinin yüksek enflasyon olacağı, enflasyonist bir büyüme yapısının da nitelikli ve sürdürülebilir olamayacağı" gerçeğini gösteren mikro bir laboratuvar olarak görmeliyiz. Artık hepimiz biliyoruz ki yüksek enflasyon şirket bilançolarında geçici bir illüzyon yaratıyor. Zaman geçtikçe gerçeklerle yüzleşiyoruz. **İSO 500**'ün temel göstergelerinin bize söylediği de bu. Bizim reel sektör olarak yaşadıklarımız bir yana; yüksek enflasyonun kamu maliyesi, mali dünya ve hepsinden de önemlisi toplumda yaratmış olduğu hasar büyük. Çünkü enflasyon sadece ekonomik bir hasar değil, sosyolojik, psikolojik ve en önemlisi ahlaki, etik bir etki de yaratıyor.

İSO 500'ün bu yılki sonuçları iç ve dış ekonomik konjonktüre bağlı olarak biraz karamsar olabilir. Ama Türk **sana-yisinin** en zor şartlarda dahi kendi ana faaliyetinde erişmiş olduğu birikim ve dayanıklılık gücüyle üretimini başarıyla sürdürdüğünü göstermesi açısından da çok değerlidir. Bu başarının temelinde kuşkusuz **sanayimizin** dış dünyada elde etmiş olduğu rekabet gücü ve pazar çeşitliliği yatmaktadır. **Sanayicilerimiz** bugün farklı farklı sektörlerde uluslararası rakiplerine karşı mücadele gücünü her geçen gün biraz daha artırmaktadır. Çabamız ve mücadelemiz, üretim ekonomisinin önemini öne çıkarmak. Böylece üretime verilen desteğin nitelikli bir konuma gelmesini sağlayarak bu gücü daha rekabet edebilir boyuta taşımak içindir. Bu bağlamda **sanayimizin** umut verici büyümesinin geleceğe taşınabilmesinde temel belirleyici olan finansal istikrarın yeniden kazanılarak, yüksek enflasyonunun yenilmesi halinde **sanayimizin** ülke ekonomisine katkılarının artarak devam edeceğinden hiçbir kuşku duymuyorum. Dolayısıyla bugün sizlerle paylaştığımız tablo, her fırsatta dile getirdiğimiz sürdürülebilir, istikrarlı ve kaliteli büyüme için finansal istikrarın ne kadar önemli olduğunu bir göstergesi olarak görülmeli" dedi.



TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU - 2023

500 SIRA NO		KURULUŞLAR	BAĞLI BULUNDUĞU ODA / KAMU	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (NET) (TL)
2023	2022			
27	32	Yıldız Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Kocaeli	38.024.972.866 TL
41	52	Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	24.322.741.610 TL
176	188	Yataş Yatac ve Yorgan San. Tic. A.Ş.	Kayseri	7.919.378.599 TL
210	241	İstikbal Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	6.864.577.231 TL
251	234	Çamsan Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	5.800.143.378 TL
274	333	Bellona Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	Kamu	5.467.575.736 TL
277	335	Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San.ve Tic. A.Ş.	İstanbul	5.388.726.543 TL
286	267	Kronospan Orman Ürünleri San. Ve Tic. A.Ş	İstanbul	5.231.243.405 TL
357	337	Çamsan Ordu Ağaç San. ve Tic. A.Ş.	Ankara	4.175.944.667 TL
471	393	Teveperan Mdf Levha San. ve Tic. A.Ş.	İstanbul	3.136.054.635 TL

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI

Rimayelerinde

ULUSLARARASI SAVUNMA HAVACILIK
VE UZAY SANAYİ FUARI

22 - 26 EKİM 2024

İSTANBUL FUAR MERKEZİ



Destekleriyle

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ)
DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR